

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XXXVIII. Vtrum Daemones nidore & sanguine pasci existimaverit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

eos qui aliquando decepti sunt, ericiatis ad fidem. Quæ quamvis Sole ipso clariora sint, aduersus A ea tamen præscribere non dubitamus idem qui supra Heterodoxi, & testimonij gravitatem, qua se obrui sentiebant, duplaci responfione elevare: prima quidem hac, non religiosa illic Angelum precatione invocati, sed rhetorica duntaxat apostropha appellari; altera ista, spnum esse hunc locum, & adultera manu insertum: quæ gratis dicta, & solidis nullis probata argumentis gratis negari possunt. Fatoe apostrophis aliquando Patres uti; apostropha hic nūm esse Origenem, id vero pernega. Profecto, si cui Hæretico invocandum Spiritum sanctum hodie neganti testimonia Patrum eum invocantium obijciantur; is vero apostrophas has esse respondeat, magna esse dicetur responfionis hujus futilitas. Nec altera vero felicior: Græca Homilia hujus exemplaria desiderari aiunt; elaboratas vero esse à Rufino & Hieronymo interpretationes, quorum sit levis in interpretando fides; apostropham denique illam esse à itilo Origenis alienam. Certum est Homiliarum istarum in Ezechielem interpretarem esse Hieronymum; quem si fateremur haec de suo aſſuisse, fateri cogerentur utique adversarii, si minus Origenem, at certe Hieronymum Angelorum invocationem exemplo suo comprobasse. At sane ea exceptione opus non est. Sæpe se ait Hieronymus, & nos alibi docuimus, verborum numerum in interpretando non reddidisse, sententias duntaxat appendisse: verba neglexisse, sensus fideliter retinuisse. Demus itaque hæc ἀπόλεξη, si forte, in Græcis ita non extitisse; dent modo Adversarij sententiam ipsam, qua Angeli continetur invocatio, nulla parte fuisse vitiatam. Quod ad- dunt autem apostrophis hujusmodi uti Origenem non solere; id quidem in Tomis verum esse concedimus; in Homiliis non item, quæ hujusmodi pigmentis & figuris si non refer- te, ac penitus certe vacue non sunt. Audivi quodam præterea ex eadem secta, Angeli nomine notatum hic Episcopum aſſerentes, quemadmodum Apocalypſeos cap. 2, & 3, eadem Angelorum appellatione Asiaticarum Ecclesiarum Episcopi ſignificantur. Puderet illos ſuę reſponſionis ſi totius loci cohaerentiam attentius perſpiccerent, in quo tutelarium Angelorum, ad exemplum Chriſti, ut ſibi quidem fingebat Origenes, de caelo descendentiū, & humanae ſalutis curam ſuſcipientium manifesta habetus mentio. Verba hæc ſunt: Non ſufficit unum caſum aperiri: aperiuntur pluri, ut descendant non ab uno, ſed ab omnibus caſis Angeli ad eos qui ſalvandi ſunt: Angeli qui ascendebant & descendebant ſuper Filium hominis, & acceſſerant ad eum, & ministrabant ei. Descenderunt autem Angelis, quia prior deſcenderat Chriſtus, me- tuentes deſcendere priuquam Domini virtutum om̄ium, rerumque præcipere. Quando autem vide- runt Principem militie caeleſtis in terrenis locis commorari, tunc per apertam viam ingredi ſunt ſe- quentes Dominum ſuum, & parentes voluntate eius, qui diſtribuit eos cufodes credentium nomini ſuo. Tu heri ſub Demonio eras, hodie ſub Angelo. Deinde: Multitudine militie caeleſtis erat laudantium & glorificantium Deum; quando natus eſt Chriſtus. Omnia Angelis plena ſunt. Veni Angele, ſuſcipe ſermone converſam ab errore prifino. Robur his additur ex hoc teſtimonio Homil. 23. in Luc. Ego non ambiго & in cauō noſtro adeſſe Angelos, non ſolum generaliter omni Ecclesia, ſed etiam ſigillatum: de quibus Salvator ait: Angelis eorum ſemper uident faciem Patris mei qui in caelis ſit. Duplex hic adeſſt Ecclesia, una hominum, altera Angelorum. Si quid iuxta rationem & iuxta Scripturarum dicimus volan- tam, letantur Angelis, & orant nobis. Itaque perſpicuum eſt non Episcopum interpellasse Origenem in priore illo loco, ſed Angelum invocaffe. Incalsum ergo ad Angelorum re- pudianum cultum Origenis auſtoritatem prætendit vir alioquin eximia eruditiois Ger. Iohann. Vossius libr. 1. De orig. idol. cap. 9. Porro quam priore loco adhibuimus reſponſionem, eam ipsam uſurpare fere licet aduersus loca aliqua Origenis, aliorumque Pa- trum, quibus Deo ſoli, nec cuiquam præterea cultus ac fides tribuenda pronuntiatur, & quibus receptam à Catholicis Angelorum invocationem, & ad preces noſtras Deo offe- rendas allegationem impugnare fitudent Adversarii: inter quos tamen nonnulli, viri can- didi & erudit, veritate quippe vieti, Angelorum intercessionem & poſtulari poſſe, & im- petrari fatentur.

XXXVII. Accusatum olim falſo Origenem refert Anonymus apud Photium Cod. 117. cum multis nominibus, tum idecirco quod affirmaverit, ὅν τὰ φρεσιαὶ τῷ οἴνῳ. Cherubim cogitationes Filii eſt. Crimen iſtud quomodo ab Adamantio depulerit Anony- mus iſte, equidem neſcio; ex Photij tamē verbis id videtur conſequi, tamquam falſo con- ficta, & Origeni per calumniam impaſta ab hoc ejus patrone fuſſe conſutata. Verumta- men ut illud ab Origene ſcriptum demus, liquido tamē juraverim, ut alia fere omnia, ſic ea quoque ἀπορευομέναι ipſum proponuiffe. Eadem itaque valeat hic reſponſio, qua ad eum ſupra excuſandum uſi ſumus, cum Filium & Spiritum ſanctum duos eſſe Seraphim, & Chriſtum quoque virum cum ſterilem eſſe diceret, quem commemorat Ieremias cap. 22. v. 30.

XXXVIII. Animadverſimus ſupra diversa Origenem Angelis ac Dæmonibus affin-

A xisse corpora, citra ullum *etiam* & naturæ discrimen. Ex ea opinione nata est illa altera, crassius hoc, & acri nostro cognatum Dæmonum corpus, res sui generis appetere, suffi-
tus pura, & nidores sacrificiorum; ac sanguinem etiam victimarum ligurire; nec iis tan-
tum delectari, quod homines idololatriæ deditos esse videant, sed etiam propter volupta-
tem ac delicias, quibus eorum corpora afficiuntur. Origenes libr. 3. contr. Celf. *πάντες*
μόνιμοι, inquit, *οἱ θεοὶ τῷ διὸν εἰσὶ δαιμόνια λίγοι, καὶ πᾶν τὰς θυσίας, οὐ τὰ αἴρετα, οὐ τὰς δύο τῷ μητρὸς σφέσιν οὐτε τῷ θεῷ πάντας θεοὺς* & libr. 7. se-
quente, postquam dixit Spiritus quosdam impuros circa terram degere, hoc subiicit: *λιγοὶ*
τοῦτοις αὐτοῖς τούτοις οὐ τῷ διὸν τῷ διονύσῳ αἰαθυμάτοις καὶ τῷ διονύσῳ αἰματο-οὐτούσιοις θεούδηματιν *τοῦτοις ιστοις αὐτοῖς πονηροῖς, τῷ αἰσθητοὶ φιλο-*
B *τοῖς. Sc. libr. 8. τὰ δὲ πνεύματα, τῷ αἴσθητῷ μὲν ἐπικειθέντες, οὐτέ φαντατοὶ θεοφόροι*
τὸν αὐτὸν αἰαθυμάτον. αἴπαχορδεῖος λόγος οὐταντούς θεοφόροι θεοφόροι αἰαθυμάτον & in Protreptico
ad Martyrium: *ιπτίσθε πνε, μὴ θεασανθε τοις θεοῖς τοις δαιμόνοις λόγοις, καὶ μὲν τοῖς τοις δαιμόνοις έν τοῖς*
πολιτείαις τοις δαιμόνοις, διάρρηξ θεοῦς, οὐ τῷ μητρὸς αἰαθυμάτον διπτερύσι, οὐ παντοταῖς αὐτοῖς καὶ μη-
αἴσθηται, οὐ λιθαντοῖς, οὐδὲ πλιζούσις αἴσθητον τὸ θύεν, εἰπούμενον ἀντὶ τοῦ φερετοῦ οὐ θεο-
φαι λησταῖς, οὐ τούτοις, οὐ εὐελάσις θεοῖς τῷ μετάλον βασιλίον, οὐ τὸ ποιὸν αἰωνίστατον οὐ θάρσους.
πόσῳ πλίον οἱ πνεῖ τοις δαιμόνοις αἴσθητοι διείστητε θεοφόροις δαιμονικοῖς άντας έν τοῖς φερετοῖς
τέποι, σηματεῖτε ἀντίστασιν;

In eadem porro ac Origenes causa sunt vetustior illo Iustinus, & recentior Maternus Firmicus, quorum ille Apolog. 1. scribit Angelos perdules in servitatem homines re-
C degisse, cum aliis modis, tum *τοις διθέτησιν δαιμόνοις τοις θυματεύοντος*, *τοις αὐτοδιάστασιν, αὐτοῖς διθέτησιν γενό-*
τοις, μηδὲ τοις πατέσιν διθέτησιν δαιμόνοις. Docendo sacrificiorum, suffitum, & libationum ritus qui-
buscum indigerunt, postquam cupiditatum affectionibus se submiserunt. Hic vero cap. 14. libri De
error. profan. relig. assertit substantiam Dæmonum à Diabolo prognatorum sanguine victimatum nutriri.

QVÆSTIO SEXTA.

DE ANIMA.

D

I. De anime origine quid statueret Origenes certum non habuit. II. Ex dogmate *τοις διθέτησιν*, *τοις δαιμόνοις* perpetui libertatis usus maxima Origenianorum errorum pars profluxit. III. Vtrum animas rationis compotes è substantia divina deliberatas esse assuerit. IV. An eas corpore antiquiores, in illudque pro peccatis demissas putaverit. V. Vnde nomen, *ψυχή*, factum autem erit. VI. Ex his multorum criminationibus est appetitus. VII. Ad do-
ctrinæ huius fontes digitus intenditur; VIII. quam variis Scriptura locis fulcire conatus est Origenes; IX. multi licet eam funditus labefactent. X. Patres eius assertores recensem-
E tur. XI. Nihil his temporibus fuerat ab Ecclesia super hoc argumento determinatum; XII. nec multo recentioribus. XIII. Vtrum animas corporeas, *τοις δαιμόνοις* quali corpore preeditas crediderit. XIV. Origenem Patrum multorum assensus, *τοις δαιμόνοις* sua excusare potest hæsatio. XV. Ex antiqua Philosophia opinionem suam depromisit. Intricatus Methodij locus expli-
catur. XVI. Vtrum solam animam hominem constituere dixerit. XVII. Examinatur Ori-
geniana *μετανοητική*. XVIII. Pythagoricam *μεταμόρφωσιν* propugnasse à plurimis
dictus est Adamantius: XIX. sed multis purgatur. XX. Mecenomatoseos auctores pro-
duntur.

F

I. **Q**VONIAM hominum animas eiusdem esse ac Angelos ordinis & naturæ vo-
luit Origenes, explorata horum iuxta ipsius definitiones natura, de illis nunc ut
agamus, rerum series desiderat. Observandum vero illud est ante omnia, ob-
scurum ac difficile visum hoc argumentum Origeni, itidem ut alii Ecclesiæ Patribus ple-
risque, summaque in hæsitatione & angustia fuisse versatum. Cum enim libro 3. De princ.
cap. 4. præcipuas tres proposuerit de anima sententias; utrum duplex sit in nobis, divi-
nior altera & de celo de prompta, alia inferior; an una tantum cœlestis juncta corpori, à
quo inclinetur & deprimitur ad vitia; an vero, constet anima paribus duabus, quarum
alia sit rationis particeps, ratione altera caret; postquam singulas accurate opiniones ex-
cussit, in nullam inclinans partem, subjungit tandem: *Et nos quidem propterea potuimus, ex fin-*
m ij